pohledávku státní od eráru cessí převésti. V těchto případech uskutečňuje se placení i cesse bez dalšího dorozumění s dlužníkem.

Než i na podnět dlužníka dojíti může k takovémuto zaplacení od třetích osob, nemůže-li totiž osobní dlužník pohledávku státní zúplna nebo vůbec zaplatiti, takže vzcházejí úroky z prodlení, kdežto by si mohl opatřiti potřebný obnos za mírnějších úroků a uzavřením takovéto zápůjčky byl by v ohledu hospodářském na tom lépe. Zapůjčitel uspokojí však sám erár, aby účasten byl výhodného práva přednosti eventuelně zápisem do knih nabytého, a dá si tuto státní pohledávku postupem na sebe převésti. A tak dalo by se uvésti více příkladů.

O přípustnosti a nepřípustnosti takovéhoto řízení, jakož i o formalitách, jichž při tom šetřiti dlužno, není v jednotlivých zákonech ničeho stanoveno. Ve skutečnosti platil též po delší dobu názor o nepřípustnosti takovéhoto řízení (výn. min. fin. ze dne 22. června 1871 č. 14843). Nyní připouští se však zásadně postup erárních pohledávek veřejnoprávních na osoby soukromé (výn. min. fin. ze dne 20. června 1882 č. 18.129).

Co do právních účinků jeví se však v podstatě věci důležitá úchylka od soukromoprávní cesse. Všechny ony výhody totiž, které příslušejí erárním pohledávkám jedině pro jich veřejnoprávní povahu, jako: zákonné právo zástavní, zákonné právo přednosti v konkursu a při exekucích vůbec, jakož i eventuelně vyšší míra úroková z prodlení přesahující míru úrokovou v zemi obvyklou, pomíjejí tím okamžikem, kdy převedena byla pohledávka na osobu soukromou, poněvadž tím postoupená pohledávka pozbyla své veřejnoprávní povahy. Na konec sluší zmíniti se o tom, že nelze postoupiti pohledávku erární osobě, která co do pohledávky od ní zaplacené povinna jest ku zaplacení sama osobně následkem solidárního ručení.

Poškození cizího vlastnictví (zločin veřejného násilí spáchaný zlomyslným poškozením cizího vlastnictví (§§ 85, 86 tr. z.), přestupek zlomyslného poškození cizího vlastnictví (§ 468 tr. z.).

I. Předmětem obou činností trestných jest cizí vlastnictví; vlastnictvím sluší zde rozuměti jen tělesné věci, pročež nenáleží sem porušení cizích práv poškozením vlastní věci (nál. ze dne 25. října 1878 sb. č. 181). Jednání záleží v poškození nebo porušení podstaty věci; sporno jest, zdali náleží sem též každé porušení zájmu vlastníka věci spáchané bez poškození podstaty (pustěním ptáka vlastníku náležejícího, vylití cizího nápoje). Poškození musí býti zlomyslné. Za zlomyslné pokládati sluší protivou toliko k nedbalému nebo svévolnému poškození věci každé úmyslné poškození věci t. j. spáchané s vědomím bezprávnosti, ať již pohnutka nebo konečný úmysl odnášel se k cíli dalšímu, nežli poškoditi věc, jako ku př. ku provedení nějakého nároku neb obohacení pachatele (nál. kas. dv. ze dne 13. února 1880 sb. č. 228, rovněž sb. č. 309, 654).

II. Zlomyslné poškození cizího vlastnictví jest zločinem:

a) přesahuje-li škoda, která povstala nebo již pachatel měl na mysli, obnos 25 zl. I zde platí zásada o sčítání částek (viz čl. »Krádež«);

b) bez ohledu na výši škody, může-li z poškozující činnosti (nál. kas. dv. ze dne 17. října 1874, sb. č. 27) vzejíti nebezpečí pro život, zdraví, tělesnou bezpečnost lidí nebo ve velkých rozměrech hrozí cizímu vlastnictví a pachatel toho si vědom jest (nál. kas. dv. ze dne 27. prosince 1884 sb. č. 722); nebo

c) spácháno-li poškození na železnicích, ať hnány jsou parní silou nebo jinak, nebo na příslušenstvích železnic (ku př. na ohradách a plotech, nál. kas. dv. ze dne 11. listopadu 1874, sb. č. 29), na dopravních prostředcích, strojích, náčiní nebo jinakých předmětech k dopravě určených (ku př. výstražné desky, nál. kas. dv. ze dne 10. ledna 1883, sb. č. 513), nebo na parolodích, parních strojích, parních kotlích, strojích vodou hnaných, na mostech, zařízeních při horách nebo vůbec za poměrů zvlášť nebezpečných. Na zločin tento uložen jest v případu *a)* těžký žalář od 6 měsíců do 1 roku, v případu *b)* a *c)* však těžký žalář od 1—5 let, dle stupně zlomyslnosti a nebezpečí též do 10 let.

Vzešel-li však v některém z případů *b)* a *c)* (nál. kas. dv. ze dne 5. prosince 1885 sb. č. 857) z poškození skutečně nějaký úraz (t. j. výsledek sáhající nad pojem pouhého nepohodlí; srv. nál. kas. dv. ze dne 20. prosince 1889, sb. č. 1325) pro zdraví, tělesnou bezpečnost nebo ve větším rozsahu pro vlastnictví jiných osob, nastupuje trest těžkého žaláře od 10—20 let, za okolností zvlášť přitěžujících pak doživotní těžký žalář. Mělo-li pak poškození takové za následek smrt nějakého člověka a mohl-li to pachatel předvídati, trestá se zločin tento smrtí.

III. Každé jiné zlomyslné poškození cizího vlastnictví netvořící zločin tresce se zpravidla jako přestupek vězením od 1 dne do 1 měsíce. Vzhledem k všeobecné bezpečnosti vytýká zákon zvlášť případy dva:

a) rozbije-li kdo svítilnu postavenou ku veřejnému osvětlování ve zlém úmyslu, nebo ji poškodí jiným způsobem, potrestán býti má za přestupek tento vězením od 3 dnů do 1 měsíce (§ 317 tr. z.);

b) stržení nebo zlomyslné poškození všech výstražných znamení zřízených k odvrácení neštěstí, trestá se jako přestupek vězením od 3 dnů do 3 měsíců, je-li tu větší stupeň zlomyslnosti a nastalé škody, uložen jest trest tuhého vězení v téže délce.

IV. Poškození cizího vlastnictví z nedbalosti není zpravidla trestným; výjimečně jest z důvodů veřejné bezpečnosti přestupkem svévolné stržení nebo poškození mostu, stavidla, hráze, opevnění nebo zábradlí nebo jinaké stavby, čímž břehy potoků a řek jsou opevněny nebo srázy na silnicích a cestách nebo mostech ochráněny; přestupek tento trestá se pak vězením od 1—3 měsíců podle míry svévolnosti a způsobené škody.

Témuž trestu podléhá též každé poškození předmětů zmíněných shora v odst. II. *c)*, stalo-li se jen ze svévole, lehkomyslnosti nebo zaviněné nedbalosti. Odcizení (krádež), spojené po případě s takovýmto poškozením, sluší potrestati zvlášť (§ 318 tr. z.).

V. Stejná ustanovení, jako všeob. zák. trest. má voj. trest. zák. a tr. zák. pro Bosnu a Hercegovinu; v tomto zákonu není však přestupku spáchaného rozbitím svítilny a poškozením výstražného znamení.

VI. Podle osnovy nového trest. zákona (§ 322) dopouští se přečinu, kdož cizí věc (úmyslně) poškodí, zničí nebo jinak vlastníku bezcennou ji učiní a tím způsobí někomu bezprávně škodu. Trest jest rozdílný ednak podle výše způsobené škody, jednak podle poškozeného předmětu. Stíhání má zpravidla místo jen k návrhu strany, vyjímaje poškození určitých předmětů.

Poškození hrobů viz Hřbitovy.

Poškození telegrafu viz Telegraf.